

СИЛАБУС

Волинський національний університет імені Лесі України

Факультет біології та лісового господарства

Кафедра лісового і садово-паркового господарства

Дисципліна: Лікарські рослини, їх ресурси і культивування

Коротка характеристика: вибіркова, рівень ВО – другий (магістерський), 205 Лісове господарство / Лісове господарство та інші спеціальності; 2 курс 3 семестр; 4 кредити ЄКТС; 120 год., з них 12 год. лекцій, 14 год. лабораторних (для заочної форми: лекцій – 8 год., лабораторних – 8 год.).

Розклад занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Викладач: Голуб Сергій Миколайович, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового і садово-паркового господарства

Електронна пошта: Golub.Sergiy@vnu.edu.ua

Передумови вивчення курсу: вимоги відсутні.

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Метою вивчення дисципліни «Лікарські рослини, їх ресурси і культивування» є ознайомлення студентів з історією вивчення фундаментальної ролі лікарських рослин у житті людини, різноманіття дикорослих та культивованих представників флори України як джерела лікарських препаратів рослинного походження, формування у студентів цілісного уявлення про сучасний стан лікарських рослин в окремих регіонах і в державі в цілому, надати майбутньому спеціалісту всебічні знання про лікарські рослини, раціональне використання і охорону їх ресурсів та методи їх культивування.

Завдання: під час вивчення навчальної дисципліни «Лікарські рослини, їх ресурси і культивування» студенти отримують чіткі знання про лікарські рослини та їх біологічно активні речовини; лікарські рослини природних, штучних та антропогенно трансформованих фітоценозів; сучасний стан та динаміка використання і відтворення ресурсів лікарських рослин їх збереження і примноження; технології культивування і заготівлі лікарської рослинної сировини; перспективи використання культури клітин та тканин лікарських рослин; інтродукція та введення в культуру лікарських рослин.

2. КОМПЕТЕНЦІЇ

Після якісного вивчення дисципліни студенти опанують такі компетенції, як:

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК 1. Здатність критично осмислювати проблеми лісового господарства й дотичні міждисциплінарні проблеми та приймати ефективні рішення щодо їх вирішення.

СК 3. Здатність оцінювати регіональні особливості природно-кліматичних умов для організації ефективного лісового господарства, виконання лісами різнопланових функцій та збільшення площ лісів.

СК 6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення, свідомості та відповідальності за стан довкілля.

В сукупності з іншими фаховими освітніми компонентами це дозволить досягти наступних програмних результатів:

РН 1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері лісового господарства та є основою для оригінального мислення, забезпечення сталого розвитку та проведення досліджень.

РН 4. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані;

РН 6. Оцінювати стан лісових фітоценозів, лісові ресурси в конкретних лісорослинних умовах, їх потенціал та прогнозувати можливості використання.

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Детальний опис курсу міститься в навчальній програмі курсу «Лікарські рослини, їх ресурси і культивування», яка розміщена на сайті факультету.

Перелік тем, які розглядаються

Тема 1. Рослинний світ та його багатства. Біологічно активні речовини лікарських рослин.

Тема 2. Геоботанічні основи ресурсознавства лікарських рослин.

Тема 3. Основні етапи ресурсознавчих досліджень.

Тема 4. Рослинні асоціації /угруповання/, їх значення в пошуку корисних рослин.

Тема 5. Поняття про запаси ЛРС. Біологічний та експлуатаційний запас.

Тема 6. Методи визначення урожайності лікарських рослин.

Тема 7. Визначення обсягу можливих щорічних заготівель сировини.

Тема 8. Картування заростей і запасів ЛРС.

Тема 9. Сучасна практика культивування і заготівлі лікарських рослин.

Тема 10. Правила раціонального збирання і зберігання лікарської рослинної сировини.

Тема 11. Раціональне використання і охорона природних ресурсів лікарських рослин.

Перелік тем практичних робіт та вказівки до їх виконання доступні за посиланням:

<https://teams.microsoft.com/l/team/19%3ac0a4f1b92b9342619bbce13c9c81b0df%40thread.tacv2/conversations?groupId=7ca12201-7087-4587-bf97-144f1e7f6f4c&tenantId=79cf2153-dcef-4e36-ab8c-89480b2366aa>

4. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль (макс = 40 балів)							Модульний контроль (макс = 60 б.)		Загальна кількість балів	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			ІНДЗ	МКР 1		МКР 2
Пр 1	Пр 2	Пр 3	Пр 4	Пр 5	Пр 6	Пр 7				
4	4	4	5	4	4	5	10	30	30	100

Критерії оцінювання та політика викладача щодо дедлайнів

Практичні навички (виконання лабораторної роботи) оцінюються за результатами виконання лабораторних робіт. Максимальна кількість балів за виконання практичної роботи – 3 бали, незалежно від тривалості практичної роботи (кількості занять,

на які розрахована ця практична робота). Практична робота може бути оцінена на максимальну кількість балів, якщо студент вчасно виконав всі завдання, оформив роботу, зробив висновки. Практичні роботи здаються на наступному занятті після її закінчення. У разі несвоєчасного здавання лабораторних робіт їх приймання супроводжується додатковим усним захистом. Це спрямовано на виховання розуміння дедлайнів, а також набуття *soft skills* фахового спілкування.

Політика щодо академічної доброчесності

Практичні роботи виконуються за індивідуальними завданнями, які студенти отримують на першому лабораторному занятті. У випадку виявлення не самостійного виконання робіт (або не за отриманим завданням), результати оцінювання цих робіт анулюються, а студент отримує нове завдання. При виявленні повторного порушення вимог академічної доброчесності, студент не допускається до здачі іспиту.

5. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль – залік. Оцінювання знань студентів здійснюється за результатами поточного й модульного контролю. При цьому завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, студент складає залік у письмовій формі. При цьому на залік виноситься *60 балів*, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Для отримання оцінки потрібно набрати певну кількість балів згідно шкали оцінювання.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Аннамухаммедова О.О. Лікарські рослини: навч. посібник [для студентів вищ. навч. закл.] / О.О. Аннамухаммедова, А. О. Аннамухаммедов. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014.- 202 с.
2. Кобзар А.Я. Фармакогнозія в медицині: Навч. посібник. – К.: Медицина, 2007. – 544 с.
3. Мінарченко В.М., Серета П.І. Ресурсознавство. Лікарські рослини: Навчально-методичний посібник. – К.: Фітосоціоцентр, 2004. – 71 с.
4. Мінарченко В.М., Тимченко І.А. Атлас лікарських рослин України (хорологія, ресурси та охорона). – К.: Фітосоціоцентр, 2002. – 172 с.
5. Сафонов М. М. Повний атлас лікарських рослин. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010.- 384 с.

Додаткова

1. Горбань А.Т., Горбачева С.С., Кривуненко В.П. Лекарственные растения: вековой опыт изучения и возделывания. – Полтава: Верстка, 2004. – 232 с.
2. Дудченко Л.Г., Козьяков А.С., Кривенко В.В. Пряно- ароматические и пряно-вкусовые растения: Справочник. – К.: Наукова думка, 1989. – 304 с.
3. Интродукция и селекция ароматических и лекарственных растений. Методологические и методические аспекты / Исиков В.П., Работягов В.Д., Хлыпенко Л.А. и др. – Ялта: Никитский ботанический сад, 2009. – 110 с.
4. Мінарченко В.М. Лікарські судинні рослини України (медичне та ресурсне значення). – К.: Фітосоціоцентр, 2005. – 324 с.
5. Сербін А.Г., Сіра Л.М., Слободянюк Т.О. Фармацевтична ботаніка. Підручник. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. – 488 с.